

KIS IRAT

A TUDÁS KEZDETE. (Lásd az 59. l.)

4. sz. — 1873.

VI. kötet.

AZ ARANYGYAPJAS JUHOK.

— Mese. —

(Vége)

AS NAP ismét beállott a munkaidő s Ilona is utra kelt az aranygyapjas nyájjal, hogy jó kövér pázsiton legeltesse. Sok, sok mérföldnyi utat tettek szép mezők, kellemes ligetek között s Ilonának alkalma nyílt ekként megismerni az egész tündérországot s ennek minden berendezését. A bölcs Salimumus kutya ebben nagyon jó szolgálókat tett, mert mindent ismert és megmagyarázott, ami utjokba akadt. És mikor Ilona látta a sok csodás szép dolgot, akkor ébredt föl benne a szégyen, hogy ő olyan tudatlan. Az apró tündérek mindenfelé a leggyönyörűbb műveket készítették, míg Ilona érezte, hogy ő maga bizony nem való egyébre, mint a birkanyáj őrzésére.

Az okos Salimumus kutya hallotta Ilona panaszait s egyszer elmondta neki, hogy bizony kár busulnia, mert van ám a tündérországbán ötszáz nagyon tudós törpe s ha a király megengedi, ezek Ilonát megtanítják mindenféle titkos tudományokra; csak meg kell kérni a királyt, bizonyosan megengedi. Ennek nagyon megörült Ilona s egész éjjel arról álmodozott, milyen boldog lesz, ha majd be lesz avatva minden titkos tudományba, ismerni fogja a természet minden rejtelseit s tudni fog mindent, ami fölött az emberek ott fönt hiába török a fejöket.

E reményben türelmetlenül várta a hét munkanap lefolyását s az ünnep-

napok kezdetét, mikor a király majd ismét megjelen. Végre megérkezett az ünnep s midőn Ilona reggel fölkel, nagy fényben látta ismét az egész alvilági birodalmat, a sok apró törpe pedig örvendezve üdvözölte az épen megérkezett tündérkirályt, ki nyájasan tudakozódott mindenkiről, mit végzett a hét napi munkaidő alatt. Ilonára most senki sem látszott gondolni s ez boszantotta őt.

„Eleinte mindenki csak rám gondolt,“ mormogá magában „most pedig senki sem törődik velem.“

De alighogy ezt gondolá, már közeledett a tündérkirály s mintha kitálta volna gondolatait, kérdé, mi baja? miért boszankodik, min busul? Ilona eleinte zavarba jött, de aztán elmondta, hogy saját tudatlansága bántja, hogy szeretne tanulni és olyan tudós lenni, mint a legtudósabb tündérek. A király nagyon komoly arcot csinált e szavak hallatára s végre így felelt:

„Kérésedet megadhatom, de figyelmeztetek, hogy jól gondold meg. Ha most még elkiváncoznál tőlünk, föl a földre, a fényes nap alá, hatalmamban áll fölloldani esküdet s visszatérhetsz az emberek közé, mert a mit itt láttál, azt félig elfelejtet, félig álomnak fogod hinni. De ha egyszer be vagy avatva a mi tudományainkba, akkor többé soha vissza nem térhetsz, nekem magamnak sincs hatalmam visszabocsátani, mert a mit mi tudunk, azt soha senkinek sem szabad halandó emberek előtt elárulni. Tehát jól gondold meg!“

Ilona azonban váltig állította, hogy ő csak akkor lesz boldog, ha tudomány-

szomja
sem fo
király
járt k
tudóst,

E
a fiata
tanulta
Megtar
ben az
nyit k
tálytis
állatok
nőnek
legtitk

N
minder
volt tö
lagon.
maga b
dolt, m
nában.

Ig
ekképe
semmi
vácsci,
ként u
ért m
varázse
mind
lehetné
egyszer
jedt e
kivánsá
dett s
nál bú
Al
magáb
mány,

szomját csillapíthatja; ha ezt eléri, soha sem fog visszakiváncozni a földre. A király tehát megadta kívánságát s mindjárt kiválasztotta a három legkitünőbb tudóst, kik Ilonát mindenben taníták.

Ezzel minden vágyát betöltve hitte a fiatal leány s roppant buzgalommal tanulta a csodás, titkos tudományokat. Megtanulta, hogy képződik a föld mélyében az arany, melyért az emberek annyit küzdenek, hogy bugyognak a kristálytisza források, melyek emberek és állatok szomját oltják, hogy és miképen nőnek a fák stb., szóval mindazt, ami legtitkosabb dolog van a világban.

Nem sok idő kellett reá s Ilona mindent, de mindent megtanult, nem volt többé előtte ismeretlen semmi a világon. Tanárai büszkék valának reá s ő maga boldog volt, főleg ha arra gondolt, milyen tudatlan leányka volt hajdanában.

Igy élt egy ideig, de mikor már ekképen mindent tudott, nem volt semmi vágya, nem volt semmire kíváncsi, nem mulattatta semmi, lassanként unatkozni, bánkódni kezdett. Mit ért minden tudománya, titkos bűvös varázsereje, mikor a többiek is körülte mind birták ugyanazt! „Oh ha fönt lehetnék az emberek közt!“ sohajta egyszer akaratlanul s maga is megjegyezte e szavaitól, mert ezek szive titkos kívánságát árulták el. Gondolkozni kezdett s minél tovább gondolkozott, annál búsabb lön.

Ah, mégis szebb odafönt!“ szólt magában. „Mit ér minden titkos tudomány, bűvös varázshatalom, ha nincs

hozzá szabadság, boldogság, szeretet! Mily szép a földön a pázsitos mező, a ragyogó napsugár, mily boldogok az emberek, kik szeretik egymást. Csak még egyszer láthatnám a szép napfényt, a virágos mezőket!“

Ily forma gondolatok mindinkább erőt vettek rajta, naphosszat busongott s az aranygyapjas juhok bizony szerte szaladtak volna, ha a hű Salimumus kutya nem vigyáz jobban mint pásztoruk. Végre aztán Ilona nem tűrhette tovább s mikor egyszer a munkaidő után ismét megérkeztek az ünnepnapok és megjelent a király, oda lépett hozzá és könnyes szemekkel kérte, engedné meg, hogy még egyszer, csak még egyszer láthassa a földet és a napsugarait.

A király nagyon elkomolyodott e kérésre.

„Roszat gyanítok, szép Ilona,“ szólt a király. „Kérésedet megadhatom ugyan, de félek, nem jó vége lesz. Ha egyszer viszontlátod a szabad természetet, a fényes napot, mindig újból kiváncozni fogsz utána. Pedig többé vissza nem mehetsz s így annál nehezebben fog esni, ha látod azt, amit többé el nem érhetsz.“

De Ilona minden rábeszélés dacára nem tudta legyőzni vágyát s a király végre megengedte, hogy a föld felszínére nyiló barlang nyílásából kitekinthessen a szép szabad természetbe. De lelkére kötötte a király, hogy jól vigyázzon, az aranygyapjas juhoknak valami bajok ne essék.

Ilona nem várta, hogy az ünnep-

napok véget érjenek, hanem azonnal megindult s juhainak alig engedve időt, hogy legeljenek, sietett azon irányban, hol a barlang nyílt. Ide érve, aranyos juhainak megparancsolta, hogy szép csöndesen feküdjenek, ő maga pedig

előlépett a barlang szájáig, honnan messze elláthatott az alatt elterülő szép völgyre és lombos erdősegre. Szép, meleg napfényes tavaszi idő volt s Ilona egészen elkábult, mikor oly hosszú idő múlva az alvilágból előjőve ismét meg-

SZÖRNYŰ VESZÉDELEM. (Lásd az 58. l.)

pillan
sát. N
hogy
ő haj
pázs
dalát
kedv
inkáb
soha

táj
an
mo
lat
má
ho
so

pillantá isten szép természeti alkotását. Nézte, sokáig nézte s eszébe jutott, hogy ő e vidéket ismeri; itt járt-kelt ő hajdan ezen illatos erdőkben, e puha pázsitos mezőkön, halgatta a madarak dalát s maga is dalolt, ugrált ifjúkori jókedvvel. S minél tovább nézte, annál inkább elszorult szive s könyezve sohajtá:

az embernek minden természetfölötti erő, boldog csak úgy lehet ha a természet körében marad.“

Hanem a mint ilyenforma gondolatokba mélyedve bámulta a gyönyörű tájat, hirtelen összerezsent; szeretett volna visszasietni a barlang mélyébe, de nem, mégsem birt ellenállani kíváncsiságának s kint maradt. Ami pedig

KIRÁNDULÁS SZAMÁRHÁTÓN. (Lásd az 59. l.)

„Mennyivel szebb e zöld pázsitos táj, az aranyos napsugár, a kék égbolt annál az alvilági országnál, melyhez most már örökre leköt engem a varázslat! Mit ér minden kincs, titkos tudomány és sok ezer esztendőre nyuló hosszú élet, — az emberek itt fönt sokkal boldogabbak. Érzem, hogy hiába

oly nagyon meglepte, az a következő volt.

Egy szép, deli ifju gyors léptekkel jött a szikla aljában elterülő völgyön végig; úgy látszék, vadászott s épen célzott nyilával, midőn tekintete véletlenül a barlang nyílására esett. Nem lötte el nyilát, hanem egy-két perczig

bámulva állt, aztán néhány ugrással egészen a barlang aljaig ment és szólt:

„Nem tudom, szemem káprázik-e vagy igaz, a mit látok? Te vagy az, szép Ilona? Nem haltál meg? Vagy talán szellemedet látom?“

„Én vagyok magam, Ilona, — de ki vagy te, hogy engem ismersz?“

„Nem emlékszel reám? Petőre? Kicsiny korunkban sokat játszottunk együtt, atyám legjobb barátja volt atyádnak. Hallottam, hogy gonosz rokonod ellened tört, siettem segélyedre, vissza is vettem a várat s gonosz rokonod meghalt a csatában. Most tehát nincs mitől félned, jöjj ki bátran, foglald el váradat.“

De Ilona szomoruan intett fejével, hogy nem lehet, s bármint kérte is a jó Pető, ki nem jött a barlangból és még okát sem akarta megmondani. Csak annyit ígért, hogy másnap ugyanazon órában megint eljövend.

Csakugyan el is jött Ilona másnap s még szomorubb volt mint eddig; a derék ifju, Pető, is pontosan megjelent s szintén nagyon szomorkodott azon, hogy Ilona nem mer kijönni a barlangból s még okát sem mondja meg. Hiába biztatta Pető, hogy ne féljen, ő megvédi; Ilona csak annyit mondott: „Nem mozdulhatok tovább, titkos varázslat köt ide.“

Midőn Pető ezt hallá, hirtelen fölugrott és sietett egy híres varázslóhoz, ki mélyen az erdő közepén élt és örökké fürkészve a természet titkos hatalmát, mindenféle csodás bűvszerek birtokában volt. Ennek mondta el Pető a maga baját s kérte, jöjjön vele s mentse meg

Ilonát. Az öreg varázsló allig hallotta Ilona nevét, mosolygva mondá:

„Oh, tudom, tudom! Az alvilági hamis kis tündérek őt maguknak akarták megnyerni; de nekem van hatalmam fölöttük s meg fogom menteni Ilonát.“

Másnap a vén varázsló Petővel együtt várták Ilonát a barlangnál. Ilona megint kijött egészen a barlang szájaig s nem ügyelt arra, hogy aranygyapjas juhái is egészen közel jöttek s csak a bölc Salimumus kutya őrizte meg őket attól, hogy ki nem inentek a barlangból. Salimumus, amint Pető urfi mellett a vén varázslót megpillantá, nyugtalankodni kezdett s Ilonához menve mondá:

„Vigyázz, vedd vissza kezedbe az arany pásztorbotot, melyet oda a falhoz támasztottál... tudod, hogy csak addig van hatalmad a juhok fölött, míg a bűvös pásztorbot a kezekben van. Én vesztélyt gyanitok és magam nem bírom a nyáját megőrizni.“

De Ilona most nem figyelt Salimumusra, hanem azon törte fejét, ki az az öreg ember, a ki Petővel a barlanghoz közeledik. Csakhamar bámulva látta, hogy az az öreg ember — a vén varázsló volt, — zsebébe nyul s egy marok sót dob a barlang nyílásánál bámézkodó néhány aranygyapjas juhok. Salimumus váltig ellenezte, de a könnyelmű juhok fölkapkodták a sót, mely, úgy látszék, pompásan ízlett nekik. A vén varázsló még egy marokkal dobott, de most már nem be a barlangba, hanem csak néhány lépésnyire a nyílás elé. Salimumus kétségbeeset-

ten igyekezett visszatartani a könnyelmű juhokat, de egy virgoncz kos nem hagyta magát s egy nagy ugrással kint termett a barlang nyílásán tul, — utána pedig gyorsan a többiek mind, mohón bekapva a sôt, melynek furcsa hatása lett: a juhok rögtön elvesztették arany-szálu gyapjokat s közönséges birkák lettek. A hű Salimumus fájdalmas zokogással tünt el a barlang mélyében s ugyan e pillanatban a mélységből szivszaggató jajkiáltás hallatszott: a kis tündérek sohajtása, mert varázserejük azon pillanatban meg volt törve, midőn valamely lény, mely köztök élt, a fényes napvilágra kijutott. Tudta ezt az öreg varázsló s azért most minden baj nélkül odalépett Ilonához és szépen kivezette a barlangból.

Ilona azon pillanatban, midőn szabad ég alá kilépett, oly csodálatosan érzé magát, mintha valami sulyos lánczokat vettek volna le róla; az első perczen nem is tudott lábain megállani s ájultan rogyott a földre.

Mikor ismét eszméletre tért, fent, atyja ősi várának egyik fényes termében pamlagon fekvé találta magát, mellette pedig a derék Pető lovag állott, aggodalmasan lesve a szép leányka fölocsudását. Ilona csodálkozva tekintett körül; arra semmikép sem tudott emlékezni, hol volt, mit csinált; csak azt hogy valami varázslat alól a derék Pető lovag szabadította meg. A sok titkos tudományt is mintha soha sem tudta volna, — megint csak olyan egyszerű leányka volt, mint mikor a földalatti üregbe először leszállott. De mégis volt

az a különbség, hogy régi szilaj vad-sága eltűnt; visszaemlékezett arra, hogy nem tudta várát megvédeni az ellenség ellen s látta, hogy a zord katonáskodás nem leánynak való, hanem az erős férfinak.

De nem is volt szüksége többé, hogy vitézkedjék. Nagyon megszerette a derék Pető lovagot, ez is a szép Ilonát s így még az nap megtartották a lakodalmat. Az esküvő után nagyszerű dinomdánom következett, husz ökröt sütöttek, száz hordó bort csapra ütöttek s a vár és a vidék népsége vigan mulatozott egész éjen át világos virradtig; Pető és Ilona pedig azután boldogul éltek sokáig.

Mialatt pedig fönt a várban zeneszó mellett vigadának, lent a Vág partján furcsa dolog történt. A Vág nagyon sebes folyó s mai nap is csak kevés hid van rajta, hanem kompon, és réven, járnak át rajta az emberek. Itt a vár közelében is volt egy komp s a révész alkonyatkor már kényelmesen heverészett a parton, midőn két iczi-piczi emberke fölszólítá, hogy evezzen át velök a másik partra. A révésznek kissé borzongott a háta a furcsa két alak láttára s még inkább, midőn látta, hogy ámbár csak hárman lépnek a hajóba, ez mégis majdnem elmerülésig a vízbe sülyed. Mikor a másik partra értek, a két kis ember meghagyta a révésznek, hogy még egyszer jöjjön át és így tovább még vagy huszszor; mindig üresnek látszott a hajó s mégis mindig majd elmerült. Végre aztán így szólt az egyik piczi emberke:

„Most már jól van. Mit kívánsz fizetés gyanánt: egy véka aranyat, vagy fejenként egy-egy aranyat?”

„Bolondkérdés! Hiszen ketten vagytok, mit kapnék, ha fejenként számitanók! Jobb lesz egy véka arany.”

És mindjárt ott termett egy véka arany. A kis emberke azonban távozás-közben így szól a révészhez:

„Azt hiszem, többet kaptál volna fejszámra; nézz csak oda balra.”

A révész oda tekintett s már jó-kora távolságban látott sok ezer meg ezer apró piczi alakot egész hadsereg gyanánt tova vándorolni. Az alvilág piczi lakosai voltak ezek, kik most mély szomorúságban távoztak e vidékről, — el, örökre! Nem maradhattak ott, hol ellenségük, a vén varázsló, diadalmaskodott fölöttük, elköltöztek tehát más világrészbe s azóta nem is látta őket többé soha senki sem.

SZOMJAS DANI.

(Képpel a 60. l.)

SOKAT játsztam, ugrándoztam,
Melegem van, szomjazom!
Hamar, hamar, az az öblös
Füles kancsó hol vagyon?

Jószte kancsó a kezembe,
Számhoz illesztetek én,
S akkorát iszom belőled,
Mint a legerősb legény.

S hogy ha úgy veszem a dolgot:
Erős kis legény vagyok.
Nem is tesznek az ivásban
Tul én rajtam a nagyok!

Annyit iszom, még becsípek
A kancsóból igazán,
Szerencsére a kancsóban
Nincsen bor — csak víz csupán.

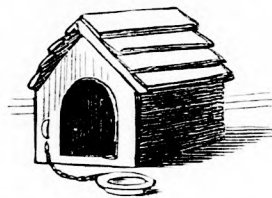
AZ Ó-TESTAMENTOMBÓL.

VALJON, ki e férfiú, szólj,
A ki itten megjelen:
Fényes kontós fedi testét
S lába mégis meztelen, —
Valjon mit jelent ruhája,
Arany éke, koronája?
S Isten szent színe előtt
Leborul s imádja őt?...

K É P T A L Á N Y.

Kutya kutya tarka,
Se füle se farka.

OLASZ PARASZTLEÁNY.

Most, hogy a tél közeledik, még gondolni is kellemes a szép Olaszországra, hol nincs tél, hol a hó és fagy igen ritka tünemény s hol örökké szép kék ég mosolyog. Egész Európából sokan vándorolnak télnek idején Olaszországba s kivált a betegeknek nagyon üdvös, ha a hideg égaljú tájakról a szelid olasz égalj alatt töltik a téli hónapokat. Hanem bezzeg a nyári hónapokban nemcsak idegen nem megy oda, hanem még a benszülöttek is szeretnének menekülni a rettenetes hőség elől. És még hagyján, a ki a szobában ülhet; de a szegény falusi népnek ugyancsak izzadni kell a forró napon. Leginkább rizst és különböző jó gyümöl-

csöket, olajnövényeket stb. természetnek s az a leány ott mai rajzunkon épen azt vizsgálja, valjon érett-e már a rizs az aratásra. Onnan kapjuk mi is a jó rizst, melyet, tudom, ti is szerettek, kis olvasóim.

SZÖRNYÜ VESZEDELEM.

(Képpel az 52. lapon.)

KELETINDIÁBAN. Ázsia e szép országában, hol a természet oly bájos, van ám sok kellemetlen dolog is és p. o. a szép hűvös erdőkben nem lehet oly gondtalan vidámsággal sétálgatni, mint mi szoktunk, midőn majálisra vagy nyári mulatságra kirándulunk. Tapasztalta ezt egy kereskedő is, ki egyszer nejével és több barátjával Calcuttaból kirándulást rendezett a zöldbe. Fegyver mindegyiknél volt. — de ez nem elég ám; vigyázni is kell. Ők pedig nem voltak elég óvatosak s midőn egy szép pázsitos helyen üldögéltek, hirtelen előtört a sűrű bozótból egy óriási királytigris, egyenesen a nőnek rohant, szörnyű fogaival megkapta és még mielőtt a többiek föleszmélhettek meglepetésükből, zsákmányával elrohant. Persze, rögtön fölugrottak a férfiak s puskáikat megragadva, löttek a fenevad után; az első lövésekre nem állott meg, de lassabban ment, jeleül, hogy meg volt sebesítve. Még egyszer löttek s ekkor a tigris összerogyott.

A szegény nő ájultan hevert a földön és vérzett is, mert a tigris erősen beleütötte fogait. Szerencsére azonban nem volt ideje a tigrisnek, hogy összemarczangolja zsákmányát és így a nő néhány kisebb sebbel megmenekült. Hanem ezután egyiköknek sem volt többé kedve az erdőben maradni, a szerencsésen megmentett nő pedig soha sem kívánczolt többé majálisra olyan erdőbe, hol tigrisek is megjelennek vendégeknél.

A HADI FOGOLY.

(Képpel a 61. lapon.)

HOSSZAS véres háboru volt s a vitéz katona, sulyosan megsebesülve, az ellenség kezeibe jutott. Elhurczolták hadifogolynak. Sokáig betegen feküdt s mikor végre fölgyógyult, — akkor még szomorubbna érezte sorsát. Távól volt honától, fogva, az ellenség kezében, s mert egyszer menekülni akart, bezárták sötét börtönbe. Ott busult hetekig, gondolva kedves szüleire, kicsiny gyermekeire, kik messze, messze talán szintén busulnak, mert holtnak hiszik őt. Szomorú a szegény hadifogoly sorsa!

De a fogság nem tartott sokáig. A véres háboru véget ért, a békét megkötötték s a foglyokat hazabocsátották. Mily örömmel sietett a szegény sápadt fogoly hazája felé! Örömkönyeket sirt, midőn átlépte a határt, — hát még mikor jól ismert falujába ért és elébe jöttek öreg szülei, apró gyermekei! A szeretet kárpótolta a kiállott szenvedésekért s annál inkább érezte ezután a béke, csöndes munka boldogságát.

EZ IS PARIPA.

(Képpel a 60. lapon.)

Hű csatlósom, jó vitézem,
Édes, kedves Karikám:
Vezesd elő tántosomat,
Az én büszke paripám.

Ugy megülök én a hátán,
Akár csak egy kis király!
Hanem lovom, azt tanácslom,
Bolondokat ne csinálj.

Ne rugdalózz, ne ágaskodj,
Ne tánczolgass alattam.
Szép üetve, szép csöndesen
Koczogass kedves lovam!

Lovam? Furcsa! Hát ló vagy te?
Ki hallott ily dolgokat?
Olyan ló van én alattam —
A mely morog és ugat.

A GALAMB DUCZ

(Képpel a 64. l.)

KEDVES Forgó bácsi! A szünidők alatt nekem a különféle játékok mellett még egy igen kedves időtöltésem is volt: galambjaim voltak s ezekkel oly jól mulattam. Etettem őket, megszoktattam arra, hogy vállamra, kezemre szálljanak s utóbb annyira vittem, hogy ha a ducz mellé álltam és hívtam őket, gyorsan előjöttek minden oldalról a háztetőről.

Volt mindenféle fajta galambocskám: bubos, gatvás, begyes stb.; ha valamelyik ismerősömnek volt olyan fajtája, minőt én nem bírtam, cseréltem az én ritkább fajtáimmal és így olyan szép kis galambkiállításom volt, hogy párját kellett keresni a vidéken.

De haszna is volt ám az én mulatásomnak; mert a papa nagyon szereti a töltött galambot s így időnként egy-egy párt meg is sütöttünk. Én sajnáltam ugyan mindig, valahányszor egy-egy kedves galambocskám kés alá került, de megvallom, a husát aztán én is jóízűen megettem.

Jövő nyáron majd folytatom galambkám ápolását s majd ismét írok rólok kedves Forgó bácsinak; addig is szíves üdvözléssel maradok hű kis olvasója.

Molnár Ilka.

A TUDÁS KEZDETE.

(Képpel a czimlapon.)

KEDVES gyermek, jó anyádnak térdén
Az ábéczés könyv kinyitva van.
Belé pillantsz és tán nem is sejtéd,
Mi nyilik sötét vonásiban.

Az ábéczé kulcs, a mely kinyitja
A tudomány fényes csarnokát.
Jó anyádnak mutatása mellett
A tudás küszöbjén lépsz te át.

KIRÁNDULÁS SZAMÁRHÁTON.

(Képpel az 53. l.)

ROPPANT vig volt a kis társaság. Tréfa és nevetés közt vonultak ki, számszerint hatan. mind szamaragolva a nagy gyárépületből, melyben a papa szeszt főzött; ez a gyerekeket, kik a szünidőkre hazamentek, kevésbé érdekelte s jobb szerettek a jambor csacsikon barangolni szerte a vidéken, miként most is éppen megindultak. A csacsik is igen ügettek és jókedvűek voltak, mert a gyermekek ott hon léte alatt a csacsiknak is ünnepnapjok volt; máskor naphosszat sovány takarmány mellett vizet kellett hordaniok a kazánhoz, most időnként szabadságot kaptak, hogy a gyermekek kirándulhasanak rajtok s ily napokon jó abrakot kaptak száraz kóró helyett.

Mentek tehát, mint mondtam, vig nevetgélés közt, egymással pajzánkodva s Gyula éppen így szólt:

„Bizony még csúfá tesz valamelyünket Milike, ő van legelől, — az ő szamara a legderekből számar.”

„Az ám,” szólt Ferencz, „csak azt szeretném tudni, dicséretnek venné-e Milike szamara, ha azt mondanók neki, hogy ő a legnagyobb számar?”

„Bizonyára úgy is van, mert nézések, leghosszabb fülei vannak valamennyi csacsié között.

Erre roppant nevetés támadt s Milike már szinte haragudott, hogy annyira bántják az ő kedves csacsiját. De a többiek még mindig folytatták a tréfát s Gyula ismét megszólalt:

„Az igaz, hogy hosszú fülei vannak a csacsidnak, Milike! Majdnem nagyobbak, mint te magad.”

„Az sem baj,” jegyzé meg Emma, „legalább nem kell napernyőt tartania, elbújhat a csacsi füle árnyékába.”

De már ennyi faggatás sok volt

Milikének, vesszőjével rácsapott néhány-szor a csacsira s erre ez oly gyors ügésnek indult, hogy a többiek mind megszé hátramaradtak.

A csacsi egy mesgyén végig egyenesen egy kis hidnak tartott, melytől a papa többször intette a gyermekeket, mert a hid már nagyon korhadt volt s alatta a víz elég mély. De Milike úgy gondolta, hogy ha a hid eddig be nem omlott, majd őt is elbirja még; de mikor a csacsi a korhadt deszkákra lépett, — krak! nagy recsegéssel leszakadt a hidacska fele s a csacsi Milikével együtt eltűnt a vízben.

A nyomában ügő gyermekek nagyot sikoltottak ijedtükben s szerettek volna gyorsan segélyére sietni; de épen erős szaladásban levő szamaraikat nem tudták oly hamar megállítani, sőt ugyancsak kemény munkájokba került, hogy a nekitüzesedett csacsik őket ne vigyék

a félig beszakadt hidra, Milike sorsára. Mikor végre lábra álltak, aggodalmasan kezdtek nézni a patakba Milike után.

Milike bizony ennyi idő alatt akár meg is fulhatott volna, de szerencséjére ez nem történt vele. Mikor a vízbe pottyant, megijedt ugyan, de épen ijedségében mindkét kezével kapkodott, hogy valamibe megfogózzék. És ime, — kezébe akadt a csacsikét nagy füle. Ezeket jól megfogta s a csacsi szépen kiuszott vele a parta.

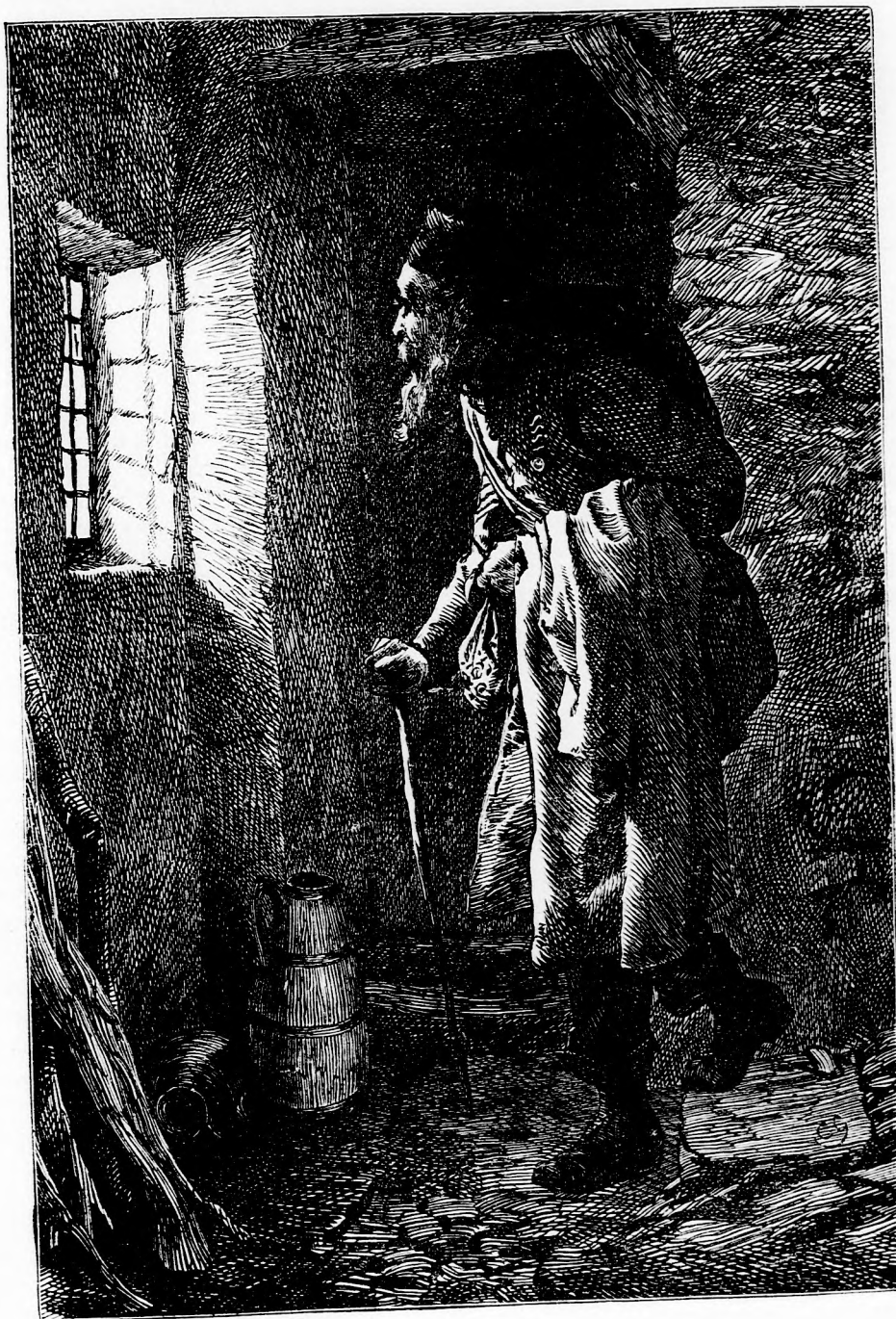
Ily módon Milike a csacsi hosszú fülei által menekült s midőn ezt a többiek látták, nem volt többé kedvök a derék csacsi csufolására, sőt diadalmasan vezették haza és jó abrakkal vendégelték meg ozsonnára.

EZ IS PARIPA. (Lásd az 58. l.)

SZOMJAS DANI. (Lásd az 56. l.)

A HADI FOGOLY. (Lásd az 58. l.)

AZ ELSŐ GÖZHAJÓ.

BIZONYOSAN kevesen vannak köz-
tetek, kis olvasóim, a kik nem
tudnák, mia gőzhajó, mennyi-
vel különb az a régi evezős vagy
vitorlás hajónál. A Dunán sok gőzhajót
láthatunk s már egészen megszokott
dolog is. — pedig még nem oly nagyon
rég ideje, hogy az emberek azt sem tud-
tak, mi a gőzhajó s nevelték, csufolták
az első embert, ki azt állította, hogy
olyan hajót fog csinálni, melynek sem
vitorlára, sem evezőre nincs szüksége,
hanem két kerék hajtja egy gőzgép se-
gélyével.

Nem egészen hetven évvel ezelőtt,
1807. augusztus havában történt, hogy
Északamerika egyik legfőbb tengerparti
városában, New-Yorkban roppant nép-
tömeg gyűlt a kikötő partjaira s bámult
egy furcsa alaku hajóra, melynek nem
voltak magas árbocjai, sem vitorlái,
sem evezői, hanem csak mindenik ol-
dalon egy-egy nagy kereke. Egy penn-
sylvaniai polgár, Fulton Róbert épít-
teté ezt a hajót, sok évi kísérlet, ta-
nulmányozás alatt ráköltvén minden
vagyonát, úgy, hogy most a nyilvános
próba sikerétől függött, koldus lesz-e
vagy szerencsés ember.

Az emberek bámulva nézték, hogy
okádja a hajó kéménye a füstöt s a
nép közt ilyenforma okoskodás folyt:

„No már szeretném látni, hogy
fog ez e hajó minden vitorla nélkül
megmozdulni, sőt egészen Albanyig
eljutni!”

„Nem lesz abból semmi sem! Csa-
lás az egész. És még hozzá elég vak-
merő ez a Fulton kihirdettetni, hogy
utasokat is fölvesz hajójára s 10 dollárért
(20 ft.) elviszi Albany-ba.”

„Senki sem fog vele menni.”

„Nem bizony! Bolondság az egész.”

„Ugy van! Ugy van,” mondá min-
denki.

E pillanatban a partról egy férfi
csónakba szállt s ama furcsa hajóhoz
evezett. A hajón fönt állt Fulton és
szinte meglepetve hallgatá, midőn az
idegen mondá:

„Én önnel akarok utazni Albany-ba.
Itt van a tiz dollár.”

„Ah, tehát bizik ön az én új rend-
szerű hajómban, nem csufolja, úgy mint
ott a nagy tömeg.”

„Teljesen bizom az ön találmányá-
ban. Itt a tiz dollár, vegye át.”

„Köszönöm; ez az első pénz, melyet
tiz évi munka és fáradság után kaptam.”

Fulton jelt adott s a hajó gépe
működni kezdett, a kerekek forogtak,
a hajó megmozdult és gyorsan, biztosan
haladt. A parton álló tömeg szájtátva
bámult, a vitorlás hajók matrózai keresz-
tet vetettek s azt hitték, hogy az ördög
vezeti azt az új hajót. Fulton diadalma-
san állott hajója kormányrudjánál, —
kísérlete teljesen sikerült, 36 óra alatt
elért Albany-ba, onnan pedig vissza
New-Yorkba 30 óra alatt. Mikor visszaér-
kezett, diadala teljes volt s ép úgy ma-
gasztalták most, mint a hogy csufolták
azelőtt. Nehány nappal később maga a
kormány is Fulton hajójára bizta a posta-
szállítást és azután csakhamar több
új gőzhajó készült, évről évre mindig
több, míg jelenleg már a világ minden
részében, minden folyón és tengeren
rendelkezésünkre áll Fulton hasznos ta-
lálmánya.

TALÁLÓS MESE.

A-val édes, vad is lehet,
O-val fémet mutat neked,
Ma-val szemet zuz az porrá,
B-vel végén, most hull alá,
A-val barmok fekvő helye.
Ámde ha magában látod:
Fogd a seprőt és — ki vele!

Nyulak az erdőben.

Szövege a „Kis Lap”-ból.

Dallama Samu bácsitól

I - cza, czi cza, ha - ja ri - cza. Lá - bán még a ku - ko - ri - cza!

Csü - vén a szem, a mint lá - tom, Jó te - jes még nyúl ba - rá - tom.

Tap - si fü - les, tap - si fü - les, A buk - fencz - ben na - gyon ü - gyés.

De jaj! ha va - dász pus - ká - ja, Rá - pör - köl a bun - dá - já - ra,

És az a - gár é - les fo - ga. Ha nyak - szir - te - det meg - fog - ja:

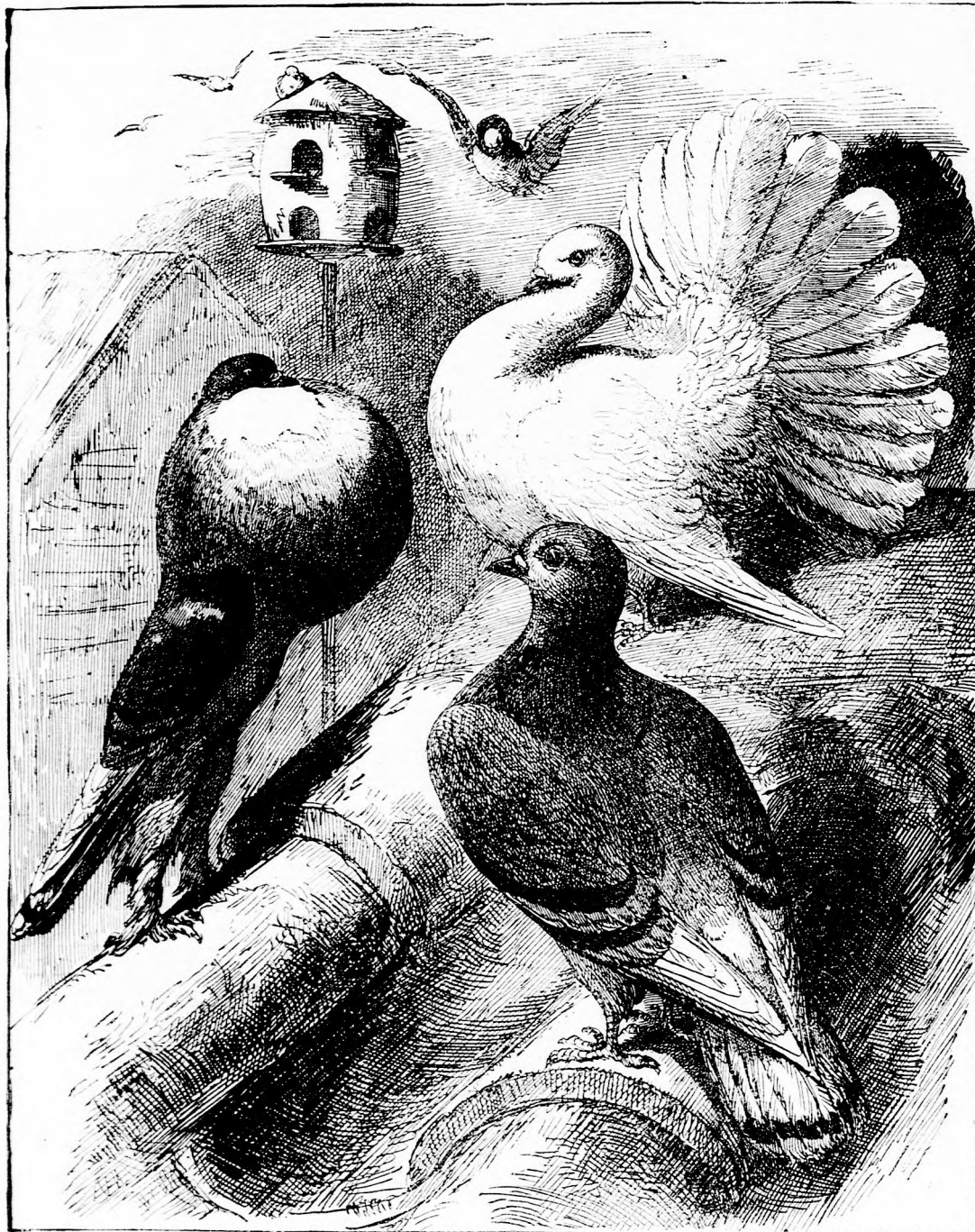
Szá - mod - ra meg - gyűj - ti a kint, A - gyon - foj - to - gat a - prán - kint!

Va - dász a - gár mind re - ád les — Szem - fü - les légy, tap - si fü - les,

Va - dász, a - gár mind re - ád les, Szem - fü - les légy, tap - si fü - les!

A GALAMBDUCZ. (Lásd az 59. l.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.*

Nyomatott ifj. **Deutsch Mór** (ezelőtt Deutsch testvérek) könyv- és könyvmdai műintézetében Pesten.
Ára negyedévre 1 frt. 20 kr — **Mgjelen hetenként egyszer 16 oldalon**